

GÖTEBORGS UNIVERSITET
LITTERATUR, IDÉHISTORIA OCH RELIGION

RKT140 Religionsvetenskap, examensarbete för kandidatexamen, 15 hp

Engaged Buddhism -

Etik och moral inom svenska buddhistiska verksamheter

Ethics and Morality within Buddhist Activities in Sweden

Författare: Stefan Lindh
Handledare: Clemens Cavallin
Ämne: Religionshistoria
Termin: HT 2009

Abstrakt

Titel: Etik och moral inom svenska buddhistiska verksamheter
Ethics and Morality within Buddhist Activities in Sweden

Författare: Stefan Lindh

Abstract:

The purpose of this study is to investigate how Swedish Buddhist organizations relate to the socio-political Buddhist movement *Engaged Buddhism*. The study describes how 25 Swedish Buddhist organizations operate, which written sources they use and how they relate to Buddhist morality and ethics. The study also describes the concept of *Engaged Buddhism* and the movement of the same name. The results of the study showed that the Buddhist organizations activity mainly revolves teaching, discussion and various forms of meditation. The social relief work undertaken by the organizations includes arranging temple activities in the evening's and ceremonies to gather money for charitable purposes, participation in peace projects, start schools and universities and providing assistance at natural disasters. The Five Precepts, Panca-Silani are the most common moral and ethical guidelines among the organizations. The study shows that 15 Buddhist organizations were familiar with the concept of *Engaged Buddhism*, but that only seven of the organizations actually used the concept in their activities. In this study there is also an analysis of the *Dhammapada*, which according to this research states that *Engaged Buddhism* is compatible with the teachings of the Buddha.

Syftet med denna studie är att redogöra för hur svenska buddhistiska organisationer förhåller sig till den socialpolitiska buddhistiska rörelsen, *Engaged Buddhism*. Studien redogör därmed för hur 25 svenska buddhistiska organisationer bedriver sin verksamhet, vilket källmaterial de använder sig av och hur de förhåller sig till buddhistisk moral och etik. Studien förklarar även begreppet *Engaged Buddhism* och beskriver rörelsen med samma namn. Resultatet av studien visar att de buddhistiska föreningarnas verksamhet främst kretsar kring undervisning, diskussion och olika former av meditation. Den sociala hjälpverksamhet som bedrivs av föreningarna består bland annat av att arrangera tempelkvällar och biståndsceremonier där man samlar in pengar till välgörande ändamål, deltagande i fredsprojekt, startar skolor och universitet och bistår med hjälp vid naturkatastrofer. De fem föreskrifterna, *Pañca-sīlāni* är de vanligaste moraliska och etiska riktlinjerna bland föreningarna. Studien visar att 15 buddhistiska organisationer var bekanta med begreppet *Engaged Buddhism* före studien, men att det endast var sju av de tillfrågade föreningarna som faktiskt använt sig av begreppet *Engaged Buddhism* i sin verksamhet. I denna studie finns också en granskning av det religiösa källmaterialet *Dhammapada* som fastställer att *Engaged Buddhism* är förenligt med Buddhas lära.

Nyckelord: Engaged Buddhism, Sverige, etik, buddhism och Dhammapada.

Innehåll

1. Inledning	1
2. Syfte och frågeställningar	1
3. Begreppet Engaged Buddhism: ursprung, betydelse och ideologiska förankring	2
3.1. Buddha och Engaged Buddhism	5
3.2. Buddhistisk etik.....	7
3.3. Engaged Buddhism i Dhammapada	8
3.4. Representanter och inspiratörer inom rörelsen.....	12
4. Metod	13
3.2. Forskarens redogörelse för ”jagets” roll.....	14
5. Resultat	16
5.1. Typ av buddhistisk verksamhet	16
5.2. Buddhistiskt källmaterial.....	17
5.3. Moraliska och etiska riktlinjer.....	18
5.4. Religion och politik.....	19
5.5. Social hjälpverksamhet.....	20
5.6. Vad får en buddhist få göra?.....	21
5.7. ” Buddhist suffering is personal, not social”	22
5.8. Bör socialt engagerad buddhism motiveras eller inte?.....	23
5.9. Kännedom och bruk av Engaged Buddhism	24
5. Diskussion	24
5.1. Resultatdiskussion	24
Referenser	27
Bilagor	30

1. Inledning

”Lågor kom från en människa, hans kropp förtvinade långsamt och skrumpnade ihop, huvudet svartnade och förkolnades. Det luktade av bränt kött, människor brinner förvånansvärt snabbt. Bakom mig kunde jag nu höra snyftande vietnameser som också samlats vid platsen. Jag var allt för chockad för att kunna gråta, allt för förvirrad för att kunna anteckna eller ställa frågor, allt för förvirrad för att ens kunna tänka. Senare fick vi veta att mannen var en präst vid namn Thich Quang Duc som hade kommit till torget som en del av en buddhistisk procession, två andra präster hade hållit bensin över honom, han hade sedan satt sig i lotusställning, tagit fram en tändsticka och tänt eld på sig själv. När han brann rörde han aldrig en muskel, han yttrade inte ett ljud, hans yttre lugn var i skarp kontrast till den klagande folkhopen runt omkring” (Halberstam 2007: 128).¹

När jag första gången läste denna gripande skildring om munken Thich Quang Duc som 1963 i Saigon tände eld på sig själv i protest mot kriget i Vietnam och mot förföljelsen av buddhister författad av New York Times reportern och vinnare av Pulitzerpriset David Halberstam väcktes hos mig både förundran och förskräckelse. Genom en extrem handling bidrog utan tvekan Thich Quang Duc till att uppmärksamma Vietnamkrigets misär. Ett annat exempel på hur buddhistiska munkar aktivt har protesterat mot orättvisor är de burmesiska munkarna som vägrade att ta emot gåvor i protest mot militärregimen i landet. ”If they refuse these handouts, they are denying the donor the potential to earn spiritual credit” (Buckley Sarah 2007). Det är händelser likt dessa som inspirerat mig till att fördjupa mig om buddhismen och motiverat mig till att genomföra denna studie.

2. Syfte och frågeställningar

Forskningen i denna uppsats riktar sig mot svenska organisationer som anser sig praktisera buddhism. Studien redogör för hur dessa buddhistiska verksamheter

¹ Fritt översatt från David Halberstams bok *The making of a quagmire: America and Vietnam during the Kennedy era*. Halberstams rapporterade för New York Times under Vietnamkriget.

förhåller sig till begreppet *Engaged Buddhism*². Anhängare inom rörelsen *Engaged Buddhism* anser inte att deras socialpolitiska buddhism bryter mot några buddhistiska principer, utan säger att *Engaged Buddhism* är välgrundad i Buddhas lära. Därför undersöker denna studie även rörelsen, med samma namn, *Engaged Buddhism* och det religiösa källmaterialet *Dhammapada*³. Motivering till att skriva denna uppsats grundar sig i diskussionen om hur en buddhist enligt Buddhas lära bör förhålla sig till det samhälle hon eller han befinner sig i. Genom att geografiskt begränsa studien inom Sverige blev det möjligt att studera och analysera likheter och olikheter inom de svenska buddhistiska föreningarna. Studien är viktig eftersom den ställer frågor om etik och moral inom svenska buddhistiska föreningar. De svenska buddhisterna är dessutom en relativt anonym grupp i forskningssammanhang, vilket i sig också motiverat till att genomföra denna studie. Följande frågeställning har legat som grund till studien, ”Vilket förhållningssätt har svenska buddhistiska organisationer till *Engaged Buddhism* och kan denna socialt engagerande buddhism motiveras eller avfärdas med hjälp av Buddhas lära”.

3. Begreppet Engaged Buddhism: ursprung, betydelse och ideologiska förankring

Begreppet *Engaged Buddhism* myntades 1963 av den vietnamesiska Zen munken Thich Nhat Hanh (Christopher Queen, Charles Prebish & Damien Keown 2003: 286). Han ville hänvisa till en form av buddhism som aktivt och direkt brydde sig om människors välgång (Sallie B. King 2005: 11). Hanh talar om vikten av att lära sig att lyssna och säger, ”We have to listen in our family. And then we have to listen in our community, and to everyone, especially to the people we think are our enemy – the ones we believe are making the situation worse. Our government also” (Susan Moon 2004: 153). *Engaged Buddhism* skiljer sig enligt King från den buddhism som främst fokuserar på personlig tro, upplysande frigörelse eller, ”as a popular phrase puts it, a radical acceptance of everything” (King 2005:

² Se 2. Bakgrund för mer ingående information om *Engaged Buddhism*.

³ Se 2.3. *Engaged Buddhism i Dhammapada* för mer ingående information.

Preface). *Engaged Buddhism* är en modern rörelse som idag finns representerad i hela den buddhistiska världen; Sydasien, Sydostasien, östra Asien och i västvärlden och kan därför inte definieras som en rörelse begränsad inom ett särskilt geografisk område. *Engaged Buddhism* definieras inte som en sekt eftersom rörelsen representeras av både *theravâda*⁴, *mahâyâna*⁵, *vajrayâna*⁶ och de som inte anser sig tillhöra någon särskild buddhistisk inriktning alls (King 2005: 5). Rörelsen förenar buddhism med sociala, politiska, ekonomiska och miljöangelägenheter. *Engaged Buddhism* promotes judgement, critique, and action against social maladies and political injustice, and it confronts the world even at the risk of compromising its spiritual ideals” (King 2005: Preface). Hanh förklarar att begreppet *Engaged Buddhism* innefattas av två delar och att vi oftast tenderar att fokusera på den praktiska delen och glömmar bort den grundläggande delen, “When we speak about *Engaged Buddhism*, we speak a kind of Buddhism that is present in our daily life and moment. firstly when they heard about *Engaged Buddhism*, they think of fighting for social justice, fighting for human right, organizing demonstration and so on, that is not true, that is part of the practice, but not the basic part, the basic part is to have the practice alive in very moment of your daily life, you should be there in order to attend to what is happening in here and now, in the realm of the body, realm of mind, the realm of environment” (Plumvillage 2009). Tenzin Gyatso, den 14:e Dalai Lama beskriver även han *Engaged Buddhism* på ett likande vis, “It is not enough to be compassionate. You must act. There are two aspects to action. One is to overcome the distortions and afflictions of your own mind, that is, in terms of calming and eventually dispelling anger. This is action out of compassion. The other is more social, more public. When something needs to be done in the world to rectify the wrongs, if one is really concerned with benefiting others, one needs to be engaged, involved” (Ecodharma 2009). Det är enligt Hanh viktigt att påpeka att det råder oliktankande bland buddhisterna inom rörelsen och att ingen för någon annans talan (King 2005: 7). Rörelsen hänvisar till nyckeltexter, begrepp och

⁴ “*de äldres lära*”, dominerar i sydbuddhismen (Jacobsen 2004: 284).

⁵ “*den stora vagnen*”, buddhistisk riktning som dominerar i öst- och nordbuddhismen (Jacobsen 2004: 279)

⁶ “*diamantvagnen*”, “*åskviggsvagnen*”, riktning även kallad *tantrismen* särskilt utbredd i nordbuddhismen (Jacobsen 2004: 285)

normer inom buddhistiska traditioner. Anhängare inom *Engaged Buddhism* rörelsen säger sig inte bryta mot några buddhistiska principer, utan anser istället att *Engaged Buddhism* är välgrundad i Buddhas lära. En av grundtankarna inom *Engaged Buddhism* som återkommer gång på gång är tanken om att människan är en social varelse. Dalai Lama säger att alla handlingar, bedrifter, ord och tankar har konsekvenser för andra. Han säger att alla människor vill vara lyckliga och att alla har samma rättigheter till att få vara lyckliga. Det är därför, enligt Dalai Lama, absolut nödvändigt att utveckla etiska system, både sociala och politiska, som främjar lycka för alla (King 2005: 13). Den tibetanska delegationen ledd av Dalai Lama lämnade en skrift⁷ författat av Hans Helighet i samband med Förenta Nationernas (FN) World Conference on Human Rights i Wien 1993 och i denna skrift stod det att läsa, "We have the common human needs and concerns. We all seek happiness and try to avoid suffering regardless of our race, religion, sex or political status" (Keown Damien V. et al. 1998: 17). Dalai Lama skrev vidare att "We need to think in global terms because the effect of ones nation's actions are felt far beyond its borders" (Keown et al. 1998: 18). Fredsaktivisten Jim Perkins förklarar att "politics is just our relationships with other people in large numbers" (Moon 2004: 157) och påtalar bestämt att vi inte kan undvika att delta politiskt. Han säger att det därför inte kan finnas någon *Disengaged Buddhism* och sammanfattar att buddhistens uppgift inte är att undvika politik, utan att bli mer politiskt medvetande och ansvarstagande (Moon 2004: 157). Rörelsen medger enligt Moon att buddhism traditionellt sett i sin kontext varit relativt politiskt passiv, men anser att buddhismen måste anpassa sig till dagens samhälle och dagens problem (Moon 2004:154). Hanh poängterar att *Engaged Buddhism* inte säger att alla buddhister skall bli sociala aktivister, utan att den snarare är ett försök att skapa legitimitet för de som skulle kunna tänka sig att engagera sig i den riktningen som *Engaged Buddhism* förespråkar (Moon 2004: 158). Exempel på rörelser inom *Engaged Buddhism* är antikrigsrörelsen bland vietnamesiska munkar och nunnor som Thich Quang Duc, munken som 1963 i protest mot kriget tände eld på sig själv, rörelsen som arbetar för mänskliga rättigheter ledd av

⁷ Human Rights and Universal Responsibility, His Holiness: the XIV Dalai lama of Tibet, Non-Governmental Organizations United Nations World Conference on Human Rights, 15 June, 1993, Vienna, Austria.

Tenzin Gyatso, den 14:e Dalai Lama, Aung San Suu Kyi's burmesiska folkrörelse, den indiska antikast rörelsen ledd av Dr. Bhimrao R. Ambedkar, fredsorganisationen *Sarvodaya Shramadana* på Sri Lanka, det sociala reformist arbetet i Thailand startat av Sulak Sivaraksa och rörelsen som både i Asien och västvärlden arbetar för prästvigning av kvinnor och återuppbyggnaden av nunneordern inom *theravâda* Queen et al. 2008: 253). Suu Kyi har sagt följande, ”*Engaged Buddhism* is active compassion or active *mettâ*⁸. It's not just sitting there passively saying, I feel sorry for them. It means doing something about the situation by bringing whatever relief you can to those who need it the most, by caring for them, by doing what you can to help others” (King 2005: 23). *Mettâ* är kärnan i vår rörelse förklarar Suu Kyi, ”a desire to bring relief to human beings” (King 2005: 23). James E. Deitrick som är kritisk mot ideologin inom *Engaged Buddhism* presenterar en annan definition av *Engaged Buddhism* i sin text, *Engaged Buddhist Ethichs- Mistaking the boat for the shore*. Deitrick beskriver socialt *Engaged Buddhism* som olika fenomen eller som ett nätverk av olika fenomen (Queen et al. 2008: 252). Deitrick förklarar att å ena sidan är termen *Engaged Buddhism* blott en behändig analytisk konstruktion som hjälper forskare att förstå liknande, men olika socio-religiösa rörelser i hela det buddhistiska Asien och västvärlden som delar intresset av att relatera buddhism till samtida sociala problem. Å andra sidan säger Dietrick att många utav dessa rörelser har erkänt deras gemensamma drag och har gått samman genom sådana institutioner så som det *International Network of Engaged Buddhists*⁹ för att kunna organisera en sammanhållen internationell social rörelse som uttryckt att ett av deras mål är att skapa en buddhistisk ekumenisk värld (Queen et al. 2008: 252-253).

3.1. Buddha och Engaged Buddhism

I detta avsnitt om Siddhârta presenteras ett par exempel som jag anser argumentera för att Buddhas liv och lära är förenligt med det som de inom rörelsen för *Engaged Buddhism* förespråkar. När Buddha 35 år gammal blev upplyst under ett bodhitråd kunde han ha valt att behålla sin unika insikt för sig själv, men han valde ändå att dela med den med vissa (Rune

⁸ *Mettâ* = loving kindness; kärleksfull vänlighet.

⁹ INEB grundades på en buddhistisk konferens 1989 i Thailand. Deltagare från 11 länder organiserades av Sulak Sivaraksa, Maruyama Teruo och andra tänkare och sociala aktivister. (Inebnetwork 2009)

E.A Johansson 2006:12). Zenmästaren Robert Aitken kommenterade detta på följande vis, ”The Buddha did not remain under the bodhi tree, and neither does Mother Teresa neglect her prayers” (Moon 2004: 157). På två platser i den skriftliga kanon *Tripitaka*¹⁰ kan man läsa om då Buddha hjälpte rövaren Angulimala att överge sitt syndiga liv för att istället bli munk. Buddha: ”I have stopped, Angulimala, once & for all, having cast off violence toward all living beings”.¹¹ Om Angulimala: “His evil-done deed is replaced with skillfulness: he brightens the world like the moon set free from a cloud”¹² Enligt Buddhas lära är tillvarons natur sådan att varje handling, ord och tanke är god eller ond (Johansson 2006:18). Johansson påtalar att Buddhas etik inte var någon utpräglad sociaetik, men att människans handlingar och tankar skulle bedömas etiskt och leda till samma effekter för hennes egen framtid, som om hon levat i ett samhälle (Johansson 2006: 19). I den åttafaldiga vägen talar man om ”rätt förstående”. Människan kan inse att egoismen beror på en missuppfattning och att okunnighet, begär och aggression är de väsentliga inre orsakerna till hennes lidande (Johansson 2006:27). Man utvecklar ett oegoistisk förhållningsätt till sin omgivning vid insikten om att jaget i själva verket inte finns. Johansson diskuterar därför om buddhismen egentligen inte är eskapism och leker lite med tanken om Buddha själv hade fått svara på detta, ”Vem är inte eskapist i livsfara? Endast människan kan rädda sig själv eftersom hon befinner sig i en katastrofsituation enligt Buddha förklarar Johansson (Johansson 2006: 46). En motsägelse är dock det som talar för att självuppoffring för andra faktiskt var ett ideal under Buddhas tid. Buddha vårdade till exempel en mycket allvarligt sjuk munk som ingen annan vågade vårda.¹³ Winston L. King förklarar i artikeln *Engaged Buddhism: Past, Present, Future* att konceptet med *bodhisattva*¹⁴ inom *mahâyâna* kan ses ett historiskt exempel på social idealism, ”The bodhisattva, a Buddha in the making, became *everyman's* ideal and possibility. No longer was it the secluded, monkish arahat¹⁵ alone aiming for nirvanic salvation¹⁶ out of life's hurly-burly; it was both Buddhist monk and laity who through endless deeds of bodhisattvic compassion strove for Buddhahood | Buddhism | by helping *others* attain it, that set the pattern of the good life” (Winston L. King 1994: 3). Ett annat exempel på

¹⁰ “*tre korgar*”, Theravâdabuddhismens skrifsamling (Jacobsen 2002: 284)

¹¹ Theragâthâ vers 866-91 (Bhikkhu 2009)

¹² Majjhima Nikāya MN 86 PTS: M ii 97 (Bhikkhu 2009)

¹³ *Saddhammopayana*, dikt från 900 talet. Verserna 557 – 560 (Buddhistische-gesellschaft 2009)

¹⁴ En person som uppfyllt alla kriterier för uppgående i nirvana men skjuter upp denna belöning för att hjälpa andra att uppnå samma sak (Jacobsen 2004: 275)

¹⁵ ’en ärevördig’, en munk som har förverkligat nirvana med hjälp av buddhas lära. Helighetsideal i *theravâda* (Jacobsen 2004: 274)

¹⁶ ’utblåsande’, ’utslocknande’. Buddhismens slutmål (Jacobsen 2004: 280)

social idealism finner man i *mahâyâna* filosofen Nâgârjuna¹⁷ skrifter. Nâgârjuna gav kung Udayi följande fyra råd för hur han skulle sköta sitt rike: "(1) individualistic transcendentalism (attainment of Nirvana); (2) "self-restraint, unpacked as detachment and pacifism;" (3) "[transformative universalism [that is] complete commitment to a pluralistic, enlightenment-oriented education;" (4) *compassionate socialism*" (L. King 1994: 4). Historiska exempel på social idealism finner man också inom *theravâda*, enligt L. King har sanghan i Sydostasien även om den inte direkt varit involverad i det socialpolitiska livet, så har den haft ett betydande inflytande för människor, "...| village headmen often consulted with the head of the local monastery about social problems |" (L. King 1994: 5).

3.2. Buddhistisk etik

Den buddhistiska filosofen P. D. Premasiri från *Peradeniya University* i Sri Lanka förklarar att, "Buddhism can be considered as a path of moral perfection. The entire path is comprised of gradual stages of ethical purification" (Premasiri 2002). Centralt för buddhismen är de fyra ädla sanningarna¹⁸ och det är i den fjärde av denna yttersta lära som sanningen om vägen till otillfredsställelsens upphörande, *mârگا* (den åttafaldiga vägen)¹⁹, behandlar buddhistisk etik, *Sîla*. Etiken delas in i tre delar: rätt tal, rätt yrke och rätt handlande. I de fem buddhistiska föreskrifterna beskrivs vad som är rätt handlande: "avstå från att ta liv, avstå från att ta något som inte givits, avstå från olämpligt beteende förbundet med sexuellt begär, avstå från att fara med osanning och avstå från användning av droger" (Jacobsen 2002: 102). Att just avstå från yrken som skadar andra genom att t ex. vapenvägran är ett tydligt sociopolitiskt buddhistiskt ställningstagande som förekommer inom *Engaged Buddhism* rörelsen. Buddhistisk etik sammanfattar Knut A. Jacobsen genom att förklara att när vi hjälper andra så hjälper vi också oss själva eftersom vi får god *karma* och genom att vi blir bättre människor kan vi även bli bättre på att hjälpa andra. "Buddhistisk etik bygger på

¹⁷ 150-250 e.Kr.

¹⁸ *The Four Noble Truths*: Sanningen om otillfredsställelsen, *duḥkha*, sanningen om hur otillfredsställelsen uppstår, *samudaya*, sanningen om otillfredsställelsens upphörande, *nirodha*, och sanningen om vägen till otillfredsställelsens upphörande, *mârگا* (Jacobsen 2004: 76-77)

¹⁹ Rätt syn, *dṛṣṭi*, rätt avsikt, *saṃkalpa*, rätt tal, *vâc*, rätt handlande, *karmânta*, rätt yrke, *âjîva*, rätt strävan, *vyâyâma*, rätt uppmärksamhet, *smṛti*, rätt koncentration, *samâdhi* (Jacobsen 2002: 100)

att ett bra uppträdande gör att man slipper känna ånger. Detta skapar glädje och leder i sin tur fram till meditationens lugn, insikt och frihet” (Jacobsen 2002: 104).

3.3. Engaged Buddhism i Dhammapada

För att kunna avgöra om *Engaged Buddhism* kan motiveras eller inte med hjälp av Buddhas lära lät jag göra en analys av det religiösa källmaterialet *Dhammapada*. *Dhammapada* är en del av *Suttapitaka*²⁰ som i huvudsak består av samlingar av Buddhas tal och andra historier om Buddha (Jacobsen 2002: 142). *Dhammapada* är en samling av versifierade buddhistiska yttrande. *Dhamma* översätts vanligtvis till ”den buddhistiska läran” och *pada* betyder ”väg eller ”ord” så betydelsen blir alltså ”buddhismens väg” eller ”buddhistiska yttranden” (Johansson 2006: 8). Då skiften i huvudsak är av etisk karaktär var den särskilt intressant att inkludera i denna studie. *Dhammapada* består endast av 423 strofer och representerar därför en mycket liten del av det buddhistiska källmaterialet, men på grund av dess enorma popularitet²¹ i både öst och väst och för det etiska innehållet föll alltså valet på denna skriftsamling. I analysen med *Dhammapada* föll urvalet på en engelsk direktöversättning av pali-versionen skriven av Wagiswara, W. D. C. och Kenneth James Saunders. Valet av att just använda Wagiswaras och Saunders översättning motiveras att de är medlemmar i det anrika *The Royal Asiatic Society*²² på Sri Lanka. Som komplement användes svensköversättningen, *Dhammapada* av Rune E.A. Johansson. Analysen som i denna studie är en hermeneutisk textanalys omfattar de 423 stroferna i *Dhammapada*. Utifrån ett hermeneutiskt perspektiv har jag försökt att tolka den ursprungliga meningen i religiösa innehållet i *Dhammapada*. Enligt den hermeneutiska traditionen är jag medveten om att min tolkning har påverkats av min egen person och den kontext jag befinner mig. Innehållet i varje strof analyserades först enskilt, därefter

²⁰ Den andra delen av Tripitaka, samling av Buddhas tal (Jacobsen 2002: 284)

²¹ *Dhammapada* är en gränsövergripande skrift som används inom buddhismens tre huvudriktningar, theravâda, mahâyâna och varjayana (Accesstoinight 2009)

²² The Royal Asiatic Society of Sri Lanka (RASSL) är en av de äldsta (160 år) akademiska organisationerna på Sri Lanka, där man tidigt började översätta buddhistiska skrifter på pali. (Royalasiaticsociety 2009)

genomfördes en komparativ studie där ideologin²³ inom *Engaged Buddhism* rörelsen jämfördes med stroforna i *Dhammapada*. De verser i *Dhammapada* som i den komparativa sedan visade sig motivera ideologin inom *Engaged Buddhism* valdes slutligen ut. Detta urval presenteras här nedan och under varje bifogat citat från *Dhammapada* följer en kort kommentar som tydliggör urvalet av den komparativa studien.

5. Never does hatred cease by hating; by not hating does it cease: this is the ancient law
(Wagiswara et al.2009: 22).

Dalai Lama talar om vikten av att, “[...|overcome the distortions and afflictions of your own mind|..]” för att tillsist kunna skingra ilska.²⁴ I versen ovan står det att läsa, att hat upphör inte med hat, utan endast med kärlek (icke- hat) och att detta är den eviga regeln. Denna vers stämmer därför väl överrens med det budskap som förmedlas av anhängare av *Engaged Buddhism* rörelsen.

16. Here and hereafter the good man is glad and rejoices, knowing that his deeds are pure
(Wagiswara et al.2009: 23).

När Thich Nhat Hanh talar om begreppet *Engaged Buddhism* beskriver han ett tveeggat begrepp, den praktiska delen som innefattar “[...| fighting for social justice, fighting for human right, organizing demonstration and so on|...]” och den grundläggande delen, “[...| in very moment of your daily life, you should be there in order to attend to what is happening in here and now, in the realm of the body, realm of mind, the realm of environment”²⁵. I versen ovan kan vi utläsa att användandet av ordet, deeds, i versen ovan styrker att det faktum att det är fråga om en fysisk handling, en bedrift alternativt ett dåd. En god/ren fysisk handling gör en alltså lycklig i detta liv. Vikten av att också veta om att handlingen är god/ren betonas också, “[...| nowing that his deeds are pure”. Thich Nhat Hanh

²³ Se 2. Begreppet Engaged Buddhism: ursprung, betydelse och ideologiska förankring för en sammanfattning av ideologin inom *Engaged Buddhism*

²⁴ Se 2. Begreppet Engaged Buddhism: ursprung, betydelse och ideologiska förankring för mer information

²⁵ Se 2. Begreppet Engaged Buddhism: ursprung, betydelse och ideologiska förankring för mer information

definition av *Engaged Buddhism* stämmer därmed väl överrens med budskapet i vers 16.

19. If a man is a great preacher of the sacred text, but slothful and no doer of it, he is a hireling shepherd, who has no part in the flock (Wagiswara et al.2009: 23).

259. A man is not a pillar of the law for his much speaking: he who has heard only part of the law and keeps it indeed, he is a pillar of the law and does not slight it (Wagiswara et al.2009: 60).

I verserna ovan poängteras att den religiösa kunskapen i sig inte är viktigt. Det väsentliga är att man handlar enligt den religiösa kunskapen. King förklarar att *Engaged Buddhism* främjar kritik och åtgärder mot social och politisk orättvisa även om det skulle innebära en risk att man äventyrar de andliga idealen. Jag tolkar att budskapet i vers 19 och 259 bekräftar Kings resonemang och att verserna därmed motiverar *Engaged Buddhism*.

54. No scent of flower is borne against the wind, though it were sandal, or incense or jasmine: but the fragrance of the holy is borne against the wind: the righteous pervade all space [with their fragrance] (Wagiswara et al.2009 :29).

Följande vishet kan man utläsa ur vers 54, doften av godhet är den enda doft som sprider sig i motvind. Detta budskap stämmer väl överrens med Dalai Lama kommentar om att vi måste tänka i globala termer eftersom,“|...| the effect of ones nation´s actions are felt far beyond its borders”²⁶ Även denna vers kan därför sägas motivera *Engaged Buddhism*.

118. “If one does well, let him repeat his well-doing: let him set his heart upon it. Glad the storing up of good (Wagiswara et al.2009: 38).

177. Misers go not to the realm of gods: therefore he is a fool who does not delight in liberality. The wise delighting in liberality come thereby with gladness to the other world (Wagiswara et al.2009: 47).

²⁶ Se 2. Begreppet Engaged Buddhism: ursprung, betydelse och ideologiska förankring för mer information

Suu Kyi beskriver *Engaged Buddhism* som “[...]active compassion or active *mettā*.”²⁷ Hon uppmanar till handling och förklarar att *mettā* uttrycker en önskan om att få hjälpa människor. Vers 118 uppmanar människan till att just upprepa goda handlingar eftersom goda handlingar leder till lycka och vers 177 berättar att visdom går hand i hand med givmildhet och att den vise kommer att belönas med ett lyckligt liv efter detta. Verserna 118 och 177 stödjer därför *Engaged Buddhism*.

124 ...There is no evil to him that does no evil (Wagiswara et al.2009: 39).

145. Engineers control the water, fletchers fashion their shafts, carpenters shape the wood: it is themselves that the pious fashion and control (Wagiswara et al.2009: 41).

Karma, den moraliska lagen är orsak och verkan när det gäller mänskligt handlande och dess konsekvenser. Anhängare av *Engaged Buddhism* poängterar att *karma* också appliceras på samhället (King 2005: 15). I vers 124 ovan står det att läsa att ”inget ont väntar den som inte gör något ont”. King berättar att när han frågade Dith Pran (1942-2008)²⁸ om varför det efter Röda Khmerernas skräckvälde inte blev några omfattande hämndaktioner att han fick följande svar, ”They don´t want to suffer any more . They know that if they try to take revenge they are only going to suffer more, in the future” (King 2005: 16). Johansson sammanfattar i sin svenska översättning vers 145 enligt följande, ”De goda formar sig själva.” (Johansson 2006: 8). Min slutsats blir att både vers 124 och 145 som handlar om *karma* passar väl överrens med det som begreppet *Engaged Buddhism* står för.

²⁷ Se 2. Begreppet Engaged Buddhism: ursprung, betydelse och ideologiska förankring för mer information

²⁸ Kambodiansk journalist som vars livshistoria porträtterades i filmen *The Killing Fields* (Notablebiographies 2009)

3.4. Representanter och inspiratörer inom rörelsen

För att få en bättre förståelse för *Engaged Buddhism* rörelsens utbredning skall här några av de främsta representanter och inspiratörer inom rörelsen presenteras. Efter som dessa individer även inspirerat och på olika sätt påverkat buddhister oavsett inriktning fram till idag, så bereder även denna presentation till en bättre förståelse av resultaten av studien (se 4.Resultat) för hur de svenska buddhistiska organisationerna förhåller sig till begreppet *Engaged Buddhism*.

Grundaren A.T. Ariyaratne av Asiens största NGO²⁹, fredsorganisation *Sarvodaya Shramadana*, har sedan 1958 arbetat för att utveckla ett ekonomiskt alternativt för fattiga på Sri Lanka och har lyckats införa ”[...] a Buddhist self-help development process|...|” (King 2005:8). Ariyaratne har även gjort mycket för att försöka stoppa våldet mellan tamiler och singaleser. Ariyaratne har tilldelats *Niwano Peace Award* och *the Gandhi peace Prize*. Ytterligare en person som har stort inflytande på *Engaged Buddhism* är Daw Aung San Suu Kyi, ledare av *National League for Democracy* i Burma. Hon har sedan 1988 med icke-våldsmetoder försökt frigöra Burma från militärdiktaturen där. 1990 deltog hon i valet i Burma och vann stort med över 80 % av alla röster, men sattes då i husarrest. Hon tilldelades *Nobels fredspris* 1991 och sitter än i dag i husarrest (King 2005: 8). Sångaren i Bono i rockbandet U2 uttalade sig under en Free Burma kampanj på följande vis, "Aung San Suu Kyi is a modern icon of moral courage" (Burmacampaign, 2009). En annan kvinna som inspirerat *Engaged Buddhism* är Cheng Yen. Hon är en Taiwanesisk buddhistnunna som 1966 grundade *Tzu Chi Foundation*³⁰ en organisation med över fyra miljoner medlemmar världen över. Hennes organisation fokuserar på fyra delar: välgörenhet, medicinsk vård, utbildning och kultur. Cheng Yen har nominerats till Nobels fredspris och hon har tilldelats *Philippine Magsaysay Award*, *the Eisenhower Medallion* och *the Noel Foundation Life Award*. En av de främsta inspiratörerna, Tenzin Gyatso, mer känd som Hans Helighet, den 14:e Dalai Lama, är ledare för den tibetanska exilregeringen sedan 1959. Han har med sin tro på icke-våld fört en internationell dialog för fred i Tibet och i världen. Dalai Lama har tilldelats *the Wallenberg*

²⁹ Non-governmental organization

³⁰ se 4.8. *Bör socialt engagerad buddhism motiveras eller inte?*

Award, the Albert Schweitzer Award, och Nobels fredspris (King 2005:9).

Slutligen den redan nämnda Thich Nhat Hanh som grundade begreppet *Engaged Buddhism*. Hanh grundade *School of Youth for Social Service*, som vars syfte var att lära människor att applicera sina buddhistiska värderingar till det behövande folket i Vietnam. Under kriget ledde han den buddhistiska delegationen som deltog i fredsamtalet i Paris. Martin Luther King Jr., har nominerat Hanh till Nobels fredspris. Hanh har sedan kriget bott i exil i Frankrike och är fortfarande en aktiv genom sina böcker och sitt fredsarbete.

4. Metod

Som utgångspunkt av förberedelserna av min studie och under arbetets gång har jag använt mig av *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna* av Martyn Denscombe³¹. Att valet just föll på denna bok berodde främst på att Denscombe presenterar en uttömmande beskrivning om hur man skapar och använder sig av frågeformulär inom forskningen samt att både fördelar och nackdelar delges läsaren. För att få svar på de frågor denna studie ställer konstruerade jag frågeformulär innehållande både fakta- och åsiktsfrågor som relaterar till *Engaged Buddhism* och etik och moral³². Valet att använda mig av ett frågeformulär var på grund av det stora antalet respondenter, det inte varit rimligt att genomföra exempelvis intervjuer. En positiv reflektion vid användandet av frågeformulär var att respondenterna i lugn och ro fick tänka igenom och sedan nedteckna sina svar. Genom sökmotorerna *www.google.se*, *www.hitta.se* och *www.eniro.se* lokaliserade jag 38 buddhistiska organisationer i Sverige, varav 25 svarade i tid för att bli inkluderade i denna studie. På grund av det inte fanns tillräckligt med information om svenska buddhistiska föreningar och inga enhetliga adresslistor att tillgå genomförde jag ett subjektivt urval. Alltså fick de föreningar som helt enkelt gick att lokalisera med hjälp av ovanstående sökmotorer innefattas i studien. Följande sökord användes: *buddhistiska föreningar*, *buddhistiska organisationer* och *buddhistisk verksamhet*. Även urvalsprocessen här beskrivs som ett subjektivt urval, så bör det påpekas att det var själva adressökningen; valet av sökord som var subjektiv. Ingen av föreningarna som lokaliserades valdes alltså bort. Med frågeformulären som skickades per e-

³¹ Martyn Denscombe är professor i social forskning vid De Monfort universitet i Leicester, England.

³² Se bilaga 1 och 2

post medföljde ett brev innehållande information om *Engaged Buddhism* och studiens syfte³³. Valet att skicka breven per e-post var framför allt för att underlätta för respondenterna, så att de inte behövde bekosta brev och frimärke samt att processen med att ifylla frågeformuläret och svara enkelt kunde ske via datorn. Svarsfrekvensen blev 66 %, vilket kan betraktas som en relativt hög svarsfrekvens enligt Denscombe som förklarar att en samhällsforskare skall vara nöjd om 20 % svarar på frågeformuläret (Denscombe 2000: 14). Vid stora surveyundersökningar är det inte ovanligt med en så låg svarsfrekvens som 15 % (Denscombe 2000: 29). De 25 deltagande föreningarna angav en total medlemssiffra på 8944 medlemmar. Som en jämförelse kan nämnas att Margareta Skog presenterade i sin bok *Det religiösa Sverige- gudstjänst- och andaktsliv under ett veckoslut kring millenniumskiftet* den unika undersökningen *Sverigeräkningen 2000* och den visade på att det år fanns cirka 8000 – 10 000 buddhister i Sverige och ett tjugotal buddhistiska grupper och församlingar i Sverige (Skog 2001: 68). De uteblivna svaren berodde sannolikt främst på grund av utebliven kontakt; inte längre aktuella e-mailadresser eller inaktivitet på internet. En annan anledning skulle naturligtvis kunna vara vägran att delta i undersökningen, men några sådana signaler har i alla fall inte antytts i någon korrespondens. För att minimera antalet uteblivna svar gjordes flertalet utskick till de som inte svarade på formuläret. Samtliga respondenter erbjöds anonymitet. De som valde anonymitet finner varken sitt namn eller sin förenings namn i denna studie. Det finns ett undantag i studien; en respondent önskade endast personlig anonymitet, men tillät att föreningens namn publicerades. Något som är viktigt att betona är att respondenterna som svarat på frågeformuläret både representerar föreningar och sig själva. Så när det till exempel står ”Göteborgs Zen center förklarar” i denna studie, så det viktigt att tänka på att det också är en enskild individ bakom varje citat. Man skall därför vara försiktig med att dra slutsatser om en viss förening, eftersom det självfallet kan finnas åsiktsolikheter inom föreningarna.

3.2. Forskarens redogörelse för ”jagets” roll

Denscombe förklarar att, ”forskarens identitet, värderingar och föreställningar blir en del av ekvationen- en inbyggd komponent vars inflytande på forskningsprojektes slutresultat inte går att bortse från” (Denscombe 2000: 90).

³³ Se bilaga 3 och 4

Jag kommer därför här kort redogöra för vem jag är enligt Denscombes modell. (Denscombe 2000: 92). Jag heter Stefan Lindh och är född 1976 i Sverige. Jag har så länge jag minns alltid varit intresserad av religion och när jag 1998 flyttade till Thailand för arbete inom resebranschen väcktes mitt intresse särskilt för buddhismen. Jag flyttade tillbaka till Sverige våren 2001. Begreppet *Engaged Buddhism* stötte jag först på 2006-2007 när jag läste kursen *Fredsarbete* på Göteborgs universitet. Jag är själv inte medlem i något religiöst samfund eller religiös förening. Mitt förhållande till *Engaged Buddhism* och denna studie är alltså rent personligt. Då jag inte tycker om att sätta etiketter på varken andra människor eller mig själv, skulle jag inte vilja kalla mig själv buddhist. Buddhismen är ändå den religion som ligger mig närmast till hands. Till vardags arbetar jag idag som lärare på en gymnasieskola och undervisar bland annat i religion. Tillsist kan jag tillägga att jag är gift och bor med en troende och praktiskt utövande buddhist. Min fru är född och uppvuxen i Thailand och tillhör därmed den buddhistiska inriktningen *theravâda*. Hur mycket mitt ”jag” har inverkat på resultatet är upp till läsaren att avgöra. För att motverka min inverkan på resultatet har jag i huvudsak valt att redogöra för respondenternas svar i citatform.

5. Resultat

Av de 25 buddhistiska föreningar som deltog i studien redogjorde 22 för sitt medlemsantal. Respondenterna fick själva ifylla medlemsantal på frågeformuläret och avgöra vem de räknade som medlemmar. Det angivna medlemsantalet blev till 8944 medlemmar. Flera föreningar uppgav att de även hade många sympatisörer och icke-medlemmar som deltog i deras verksamheter. En uppskattning³⁴ gällande könsfördelningen bland medlemmarna visade att det fanns något fler kvinnor. I studien medverkande representanter tillhörande buddhismens tre huvudriktningar; *theravâda*, *mahâyâna* eller *varjayana*. Tio av föreningarna angav att deras religiösa grund var *mahâyâna*, sju föreningar angav *theravâda*, tre föreningar ansåg att deras religiösa grund var en blandning av *theravâda*, *mahâyâna* och *varjayana*, två föreningar skrev *varjayana*, en förening ansåg att de var enbart en mix av *mahâyâna* och *varjayana*, en annan förening förklarade att deras religiösa grund var en blandning av *theravâda*, *mahâyâna*, *varjayana* och *kristendom* och ytterligare en förening angav *theravâda*, *mahâyâna*, *varjayana* och *västerländsk buddhism*. För att få en bild över hur de buddhistiska föreningar som jag kontaktat förhåller sig till *Engaged Buddhism* har jag valt att redogöra hur de bedriver sin verksamhet, vilket källmaterial de använder sig av och hur de förhåller sig till buddhistisk moral och etik.

5.1. Typ av buddhistisk verksamhet

Den vanligaste aktiviteten bland de svenska buddhistiska föreningarna är meditation. Följande former av meditation nämns: *vipassana*³⁵-, *tantrisk*³⁶-, *mettâ*³⁷- och *zenmeditation*³⁸. Meditation bedrivs som en kursverksamhet, typ kvälls-, helg- eller veckokurser. Det arrangeras både kurser mot betalning och

³⁴ Sammanställningen av de föreningar som redogjorde för könsfördelningen visade på att det fanns något fler kvinnor bland medlemmarna. 13 av föreningarna redovisade inte någon könsfördelning.

³⁵ "Att se saker som de egentligen är", en av Indiens äldsta meditationstekniker (Dhamma, *Vipassana-meditation* 2009).

³⁶ En dynamisk meditationsform där man försöker intensifiera en mognande förändring i riktning mot upplysthet (Darmainstitutet 2009).

³⁷ En meditationsform i fem stadier som hjälper dig att odla *mettâ* (loving kindness) (Vbv 2009).

³⁸ Meditationsövning som är förknippad med Soto-zenskolan, grundad av Dogen. Denne anvisade *zazen* ('sittande') som vägen till *satori* (upplysning) (Ne.se *Zenmeditation* 2009)

kostnadsfria alternativ. Förutom rena meditationsaktiviteter erbjuder föreningarna olika former av *retreater*, andakter och möjligheter till att praktisera buddhistisk lära. Till exempel så erbjuder det *Zenbuddhistiska Samfundet* sina medlemmar att utöva ett kontemplativt ”zenliv” på heltid och det *Buddhistiska Samfundet Tao Zen Sangha of Bailin ChanSi* erbjuder möjlighet till att praktisera kinesisk Chanbuddhism. Som aktivitet bedrivs även undervisning av olika slag; etik och filosofi studier, bokcirklar, *teisho* (gruppundervisning) och *dokusan* (enskild undervisning). För att sprida kunskap arrangerar föreningarna skolbesök och utbildar egna lärare. En anonym respondent med *theravāda* som religiös grund understryker dock att deras lära inte går ut på att omvända folk till buddhismen. Det förekommer även att föreningarna arrangerar årliga pilgrimsresor för sina medlemmar. Föreningarnas verksamhet består i övrigt av att arrangera och bjuda in till högtider och särskilda ceremonier. Vanligt förekommande ceremonier är till exempel bröllop och begravning. Idag har de flesta föreningarna dessutom aktivitet på internet i form av hemsidor och bloggar. Exempel på sådana aktiviteter går att studera närmare på följande länkar: <http://fugenblog.blogspot.com/> och www.buddhismen.nu.

5.2. Buddhistiskt källmaterial

Nedan³⁹ följer här en sammanställning av vilket buddhistiskt källmaterial som visade sig särskilt förekommande i föreningarnas verksamhet. Listan ger läsaren en överblick över de vanligaste förekommande texterna som används av de föreningar som deltog i denna studie. Någon fördjupning eller analys av innehållet av dessa texter finns det dessvärre inte utrymme till i denna studie, men med hänsyn till vidare fördjupningsstudier har jag ändå valt att inkludera listan. Värt att notera är dock att föreningarna *Molnens och månens sangha/Wolken und Mond Sangha* och *Zenbuddhistiska Samfundet* förklarade att deras Zenbuddhistiska tradition inte är beroende av texter. Förklaringen till denna inställning till skrift kan man läsa om på Zenbuddhistiska samfundet hemsida där det står att läsa följande, ”|...|Bodhidharmas⁴⁰ radikala undervisning i dhyana⁴¹ byggde framförallt på ordlös meditation och den egna

³⁹ Lista 1

⁴⁰ Bodhidharma anses vara zenbuddhismens grundare (*Zazen, Vad är Zen* 2009).

⁴¹ Sanskrit för *meditation*. (Ne.se dhyana 2009)

erfarenheten och insikten som kommer ur denna meditation. Bodhidharma beskrev sin lära ungefär så här: ”En lära bortom ord och begrepp som pekar direkt på det mänskliga sinnet” (Zazen, *Vad är Zen* 2009).

Lista 1: Förekommande buddhistiska texter

Satipatthāna	Avatamsakasutran
Hjärtsutran	Surangamasutran
Pañca-sīlāni: De fem föreskrifterna	Plattformssutran
Karaṇīya Mettā Sūtra	Verse of Atonement
Chanting book	Tro i Sinnet Sutra!
Dhammapada	Vimalakīrti Sūtra
De sex paramitas	Thirty Seven Practices of the Bodhisattvas
De fyra ädla sanningarna	Nichiren Daishonis brev
16:e Karmapa-meditationen	Lotus Sutran
Jewel Ornament of Liberation	Buddhas lära – en väg till glädje och frihet
Words of my perfect teacher	Den tibetanska livs- och dödsboken
Kanjur	Meditationens stadier- att förhöja sin visdom
Tengjur	Buddhistisk meditation – en praktisk vägledning
Diamantsutran	The Meditator’s Atlas- a roadmap of the inner world
Lankavatarasutran	Milarepas sånger

5.3. Moraliska och etiska riktlinjer

En gemensam nämnare för föreningarnas etiska och moraliska grund är de fem föreskrifterna, Pañca-sīlāni.⁴² Som moralisk vägledning nämns även följande begrepp av respondenterna: *karma*; moralisk lag, *saddhā*; tilliten till Buddhas lära och *dāna*; vikten av att ge. Föreningen *3juveler* förklarar att de även betonar, *metta*; kärleksfull vänlighet, *mudhita*; att fröjdas över andras glädje, *karuna*; medkänsla och *uppekha*; jämnmod. Inom de tantristiska | *varjayana* / föreningarna nämndes, *The Four Purities*⁴³, som ett viktigt rättesnöre. *The Four Purities* skall dock inte förväxlas med de traditionella de fyra ädla sanningarna, *The Four Noble*

⁴² Se 5. *Diskussion* för mer ingående information

⁴³ Complete purity of place, complete purity of body, complete purity of enjoyments, and complete purity of deeds (About-tantra 2009) .

Truths. Det *Zenbuddhistiska samfundet* framhåller *bodhisattvaidealet*⁴⁴ och de tio föreskrifterna⁴⁵ som viktiga etiska och moraliska föreskrifter. Göteborg Zen center förklarar att alla de sexton *bodhisattva* föreskrifterna⁴⁶ som eleven tar emot under den så kallade *Jukai-ceremonin*⁴⁷ är viktiga moraliska och etiska riktlinjer. Per-Otto Sylwan från föreningen *Samtalspartner* sammanfattar deras etiska och moraliska riktlinjer enligt följande citering, ”Respekt för dig själv och annat i tillvaron inkl. medmänniskor”. Lars Gerre från *Svenska Soka Gakkai* tillägger att bland deras etiska riktlinjer ingår även, ”|...| att inte tåla orättvisor eller arroganta ledare och att utrota misär |...|”.

5.4. Religion och politik

Sju föreningar i studien förklarade tydligt att politik inte är förenligt med Buddhas lära. Av dessa sju föreningar hade två *theravâda bakgrund*, fyra *mahâyâna bakgrund* och en *varjajana bakgrund*. Det bör dock förtydligas att ingen av de 25 föreningarna i undersökningen som sade sig följa någon politisk agenda. ”Som buddhistisk *theravâda* munk så är det inte passande att vara politiskt aktiv”, svarade Phra Rayko Aleksiev tillhörande föreningen *Wat Santinivas* och Anna Ryding från föreningen *Dharmagruppen* uttryckte sig enligt följande, ”Vägen till upplysning följer ingen politisk agenda”. Tre respondenter med *mahâyâna* bakgrund skilde sig dock i sitt resonemang gällande religion och politik; Kjell Persson från Lunds Zen Center förklarade att, ”Det buddhistiska projektet handlar om att göra upp med lidandet. Om vi vill delta i det projektet kan vi titta på oss själva och undersöka vad vi kan göra för att släppa fram mer av generositet i våra liv. På det sättet är vi politisk aktiva i vår undervisning”, Sylwan från föreningen *Samtalspartner* gav följande kommentar, ”Vem är helt opolitisk? Vet ingen!” och Sante Poromaa från det *Zenbuddhistiska Samfundet* skrev, ”Att hjälpa människor att bli mer fria och klara i sinnet har säkert politiska konsekvenser”. Björn Lindgren från föreningen *Molnens och månens sangha* och Dharmavajra Schultze från *Ti gah Chö Dzong (Det lyckliga sinnets Dharmafästning)* varnar för politisk inblandning genom att hänvisa till historien. Schultze skriver ”Genom mänsklighetens historia har det

⁴⁴ En person som uppfyllt alla kriterier för uppgående i nirvana men skjuter upp denna belöning för att hjälpa andra att uppnå samma sak (Jacobsen 2004: 275).

⁴⁵ *The ten Grave Precepts* (Jizo-an 2009)

⁴⁶ *The three Jewels, The Three Pure Precepts and The ten Grave Precepts* (Jizo-an 2009)

⁴⁷ I *Jukai-ceremonin* tar man emot de buddhistiska föreskrifterna (Zazen 2009)

alltid visat sig få oönskade - många gånger även katastrofala följder när man blandar ihop politik och religion” och Lindgren hänvisar till de ”förskräckande” exemplen av sammanblandning av makt och *dharma*⁴⁸ i Tibet, Thailand och Sri Lanka. Mingbao tillhörande det *Buddhistiska Samfundet Tao Zen Sangha of Bailin ChanSi* skriver att *dharman* inte är och skall inte vara en politisk faktor, men förklarar samtidigt att *dharman* är världens äldsta kända socialistiska rörelse där det vid eventuella omröstningar gäller konsensus, ”En majoritet får och kan inte köra över en minoritet”.

5.5. Social hjälpverksamhet

I frågan huruvida föreningarna bedriver någon social hjälpverksamhet svarar sju av föreningar att de bedriver någon form av socialverksamhet. Dietmar Dh. Kröhnert från *Wat Sanghabaramee (Eslöv)* förklarar att de endast kan bidra med något om det blir något över eftersom nästan alla medel går till att bekosta det egna templet, det eventuella överskottet skickas vanligtvis till Thailand eller någon annan behövande. Pake Hall från *Göteborg Zen Center* berättar att de ibland arrangerar tempelkvällar där man samlar in pengar till hemlösa och att man haft insamlingar till olika fredsprojekt. *Zenbuddhistiska samfundet* och *Lund Zen center* har båda arrangerat biståndsceremonier och då har de insamlade medlen gått till någon etablerad hjälporganisation. Trudy Fredriksson från *Samfundet för tibetansk buddhism – Karme Tenpe Gyaltzen* berättar att de genom ”Stupan”, det buddhistiska fredsmonumentet, som invigdes av Dalai Lama 1988 på deras kurs- och retreatgård har inneburit att de når många människor med budskapet om eftertanke och handling för fred och samförstånd mellan människor med olika kulturella bakgrunder. Fredriksson kommenterar vidare att andlig skolning och utveckling innebär i högsta grad att vara engagerad, ”Det råder stor okunnighet om betydelsen av andlig skolning och dess implementering, både hos buddhister och icke-buddhister i öst och väst”. Lars Gerre från *Svenska Soka Gakkai* berättar att deras organisation bland annat har öppnat skolor och universitet bland annat Japan och USA, de har hjälpt till på plats vid naturkatastrofer, medverkat i klädinsamlingar och idag medverkar i *Nätverket mot kärnvapen*. *Föreningen Molnens och månens sangha* bedriver ingen socialverksamhet, men har en fond med insamlade pengar som bl a. kan användas till fattiga och arbetslösa för att

⁴⁸ *Dharma (dhamma)* den buddhistiska läran (Jacobsen 2004: 276).

kunna resa till och delta i *zazenkaï*⁴⁹, *sesshin*⁵⁰ och längre studier utomlands.

Diamantvägsbuddhism/Karma Kaguy-linjen kommentar den socialverksamheten enligt följande, ”*Sanghan*⁵¹ är en socialverksamhet i sig där vi värnar om varandra”.

5.6. Vad får en buddhist får göra?

Respondenterna fick i denna undersökning även ta ställning till om det fanns någon gräns för vad en buddhist egentligen får göra? Som diskussionsunderlag nämndes antikrigsdemonstrationer och den vietnamesiske munken Thich Quang Duc som brände sig själv till döds i protest mot Vietnamkriget. ”Det finns ingen gräns för vad en buddhist får göra, alla måste själva ta ansvar för sina handlingar”, svarade en anonym respondent och kommenterade Thich Quang Duc agerande enligt följande, ”man kan aldrig bedöma en handling etiska vikt utifrån dess yttre manifestation, utan endast utifrån motivationen och sinnestillståndet hos den som utför handlingen”. Buddhistmunken Phra Tongchai Hanpol från föreningen *Wat Sanghabaramee* ser dock Thich Quang Duc handling som ett misslyckande och att krig orsakat av politik gör att både munkar och lekmän inte lyssnar på Buddha. En annan anonym respondent instämmer med Hanpol och svarade, ”Att bränna sig själv till döds är en synnerligen ogynnsam handling som inte leder till något positivt”. Ryding från *Dharmagruppen* förklarade att man måste ta hänsyn till den aktuella situationen och sa att hon skulle kunna tänka sig medverka aktivt i t ex. i en antikrigsrörelse, detta ställningstagande bekräftas också av respondenten från *Vipassanagruppen*. Lindgren från föreningen, *Molnens och månens sangha* skriver att varje ”organisation, lokal grupp och person får avgöra själva” och berättar att Zenmästaren Aitken Roshi vägrat betala skatt till militära ändamål och suttit i fängelse för detta. Lindgren anser att Thich Quang Duc´s agerande är en unik handling som inte går att generalisera, det är en handling som går bortom moral, gott och ont. Persson från *Lund Zen Center* och Minbao från *Buddhistiska Samfundet Tao Zen Sangha of Bailin ChanSi* är inne på samma spår. Persson utgår från att Thich Quang Duc när han tände eld på sig själv befann sig i ett tillstånd utan fastklängande vid livet och utan hat i sinnet. Handlingen var därför ett uttryck för djup visdom. ”Det var inget personligt uppoftande – utan som en Bodhisattva, en upplyst, för att visa att hans liv inte var viktigare än alla de som led i kriget”,

⁴⁹ En kortare zazenretreat, (Experiencefestival 2009)

⁵⁰ En intensiv zazenretreat, vanligtvis ett par dagar (Zazen 2009)

⁵¹ Munk- och nunnegemenskapen (Jacobsen 2004: 283)

förklarar Minbao. Hall från *Göteborg Zen Center* säger att de som förening skulle kunna protestera mot krig och handlingar som systematisk orsakar andra varelser lidande. Hall påtalar dock att alla, även munkar lyder under lagen om orsak och verkan och att en sådan sak som att sätta eld på sig själv skulle få stora karmiska konsekvenser. Torbjörn Andersson från *Tibro Buddhistiska Sangha* säger att, ”en buddhist verkar för allas välmående. Och hur långt? Det får nog situationen visa”. Sammanfattningsvis ansåg åtta av föreningarna att det inte var förenligt att som buddhistisk förening aktivt delta i t ex. en antikrigsdemonstration, 10 ansåg att det var förenligt och resterande sju gav inget konkret svar på frågan. Bland svaren rörande Thich Quang Duc var det endast föreningar med *mahāyāna* bakgrund som ansåg Duc´s handling berättigat.

5.7. ” Buddhist suffering is personal, not social”

Deltagarna ombads kommentera följande citat | eg. kapitelnamn | av James E. Deitrick, ”*Buddhist suffering is personal, not social*”(Queen et al. 2008: 261). Torbjörn Andersson från *Tibro Buddhistiska Sangha* tyckte tillsammans med två andra föreningar att citatet var bra. Andersson förklarade att det fångade mycket av den buddhistiska andan. Sex av respondenterna tog däremot tydligt avstånd av citatet. Mingbao *Buddhistiska Samfundet Tao Zen Sangha of Bailin ChanSi* anser att Deitrick har missat poängen, "dukkha = otillfredsställelse kan inte vara personlig eftersom 'persona' är en illusion". ”Deitricks distinktion är omänsklig”, skriver Lindgren från föreningen, *Molnens och månens sangha* och hänvisar till att Buddha en gång agerade fredsdromare inför ett hotande krig mellan två stater. Hall från *Göteborg Zen Center* tror att Deitrick är fast i en dualistisk syn och ställer frågan, ”var går gränsen mellan det personliga och det sociala”. ”Nonsens. Vi är sociala varelser med en personlig upplevelsesfär så det blir en lek med ord, det finns dessutom aspekter av vår verklighet då vi delar varandras upplevelsesfär”, skriver Sylwan från *Samtalspartner*. Fjorton av respondenterna tog dock inte ställning för eller emot påståendet. *Föreningen Diamantvägsbuddhism/Karma Kaguy-linjen* sa att frågan inte kunde besvaras utifrån ett buddhistiskt synsätt. *Vispassangruppens* respondent skrev att ”lidandet är universellt”. Hanpol från *Wat Sanghabaramee* svarade att ”Dietrick said right but not true” och förklarade vidare det visst är sant att vi först måste fokusera på oss själva, men det är inte förrän när vi

väl förstått hur vi skall ta vara på vårt liv och vårt psyke som vi kan hjälpa människor, samhället och världen.

5.8. Bör socialt engagerad buddhism motiveras eller inte?

Tolv av respondenterna ansåg att socialt engagerad buddhism bör motiveras bland deras medlemmar. Övriga var inte direkt emot socialt engagerad buddhism, men ansåg att det var upp till individen själv att engagera sig, alltså inte upp den enskilda buddhistiska föreningen. Respondenten från *Karma kaguy-linjen* ansåg att buddhism är socialt engagerad, ”den vill ju alla levande varelsers bästa”. Franciska von Koch respondent för föreningen *3juveler* förklarade, ”att många människor ofta behöver hitta sin egen inre frid i någon utsträckning först, innan de kan eller förmår engagera sig socialt”. Andersson från *Tibro Buddhistiska Sangha* ser det som en ”självklarhet” att motivera till socialt engagerad buddhism och Mingbao från *Buddhistiska Samfundet Tao Zen Sangha of Bailin ChanSi* skriver, ”Absolut! Vi uppmanar ofta våra studerande till att skänka pengar till organisationen *Buddhist Compassion relief Tzu Chi Foundation* på Taiwan, där alla hjälparbetare är oavlönade nunnor”. *Göteborgs Zen Center*, Hall skriver att de i deras tradition ofta talar om att ta med sig utövandet från ”kudden och ut i det liv de lever”. Zen handlar enligt Hall inte om att bara sitta i *zazen*, utan också om att leva varje ögonblick i den insikt som utövandet lever till. Kröhnert från *Wat Sanghabaramee (Eslöv)* är också för att motivera socialt engagerad buddhism, men påpekar att det helst skall vara fritt från politiska organisationer och föreningar. Schultze från *Ti gah Chö Dzong* förklarar att i synnerhet *mahāyāna* betonar att livet är en helhet och att de olika livsyttringarna hänger ihop, ”Ens egen buddhistiska praxis riktar också till allt levande, inte bara till nytta för en själv. En konsekvens av det kan vara socialt engagemang”. Två anonyma respondenter poängterar att det dock handlar om att *agera*, inte *reagera* och att buddhister ska vara föredömen. Lindgren från *Molnens och månens sangha* förklarar att politik och religion inte hör ihop, men att han som privatperson håller sig med och odlar djupa och starka uppfattningar om målsättningar, normer och värderingar, ”Att vara mitt i djupa normer, värderingar och målsättningar - och ändå inte hålla fast vid dem! Gör vi oss inte medvetna om dessa ting, kommer de leva sitt dunkla liv i vårt undermedvetna.” Denise Vestin från *Karme Tenpe Gyaltzen – center för tibetansk buddhism*,

skriver, ”Varför sätta en ”label” på nått som sker naturligt? Verkar som den som myntat detta | Engaged Buddhism | har haft för mycket tid utan agerande”.

5.9. Kännedom och bruk av Engaged Buddhism

Tio av de tillfrågade hade tidigare inte hört talats om begreppet ”*Engaged Buddhism*”, men endast sju av de föreningar som var bekanta med begreppet hade använt sig av begreppet i något sammanhang. De tre föreningarna *Göteborg Zen center*, *Lund Zen Center* och *Tibro Buddhistiska Sangha* sade sig ha använt sig av begreppet i undervisning och diskussionssammanhang. Ryding från *Dharmagruppen* berättade att man pratat om begreppet, men inte särskilt ofta. Mingbao berättade att det *Buddhistiska Samfundet Tao zen Sangha of bailin ChanSi* vid den buddhistiska högtiden *vesak*⁵² 2008 var inbjudna till världens största buddhistiska konferens, ”5th Un Day of Vesak” i Hanoi, där temat just var socialt engagerad buddhism. Respondenten från *Wat Sanghabaramee* i Eslöv, Kröhnert berättar att templen i Thailand har ett stort socialt nätverk, men att det där inte kallas för ”engagerad buddhism”.

5. Diskussion

5.1. Resultatdiskussion

Resultatet av denna studie ger en inblick i några av Sveriges buddhistiska föreningar och redogör för deras tankar och funderingar kring *Engaged Buddhism* och buddhistisk etik om moral. Studien har också förklarat begreppet *Engaged Buddhism* och rörelsen kring detta begrepp. Studien visar att 15 av de 25 föreningarna var bekanta med begreppet *Engaged Buddhism*, men att det endast var sju av de tillfrågade föreningarna som faktiskt använt sig av begreppet *Engaged Buddhism* i sin verksamhet. Föreningarnas svar gällande engagemang till att eftersträva en socialt engagerad buddhism, visade att det var ingen respondent som direkt avfärdade en sådan strävan. Föreningarna som bedrev någon form av social hjälpverksamhet förklarade att de arrangerade tempelkvällar där man samlade in pengar till hemlösa, man deltog i fredsprojekt och biståndsceremonier, man berättade också att man hade startat skolor och universitet i Japan och USA, hjälpt till på plats vid naturkatastrofer, medverkat i

⁵² I åminnelse av Buddhas födelse, upplysning och slutliga frigörelse firar buddhister världen över *vesak* i maj (Dhamma, *Vesak* 2009)

klädinsamlingar och engagerat sig i *Nätverket mot kärnvapen*. Något som också framkom i studien var att mycket av respondenternas och deras föreningars buddhistiska verksamhet kretsar kring undervisning, diskussion och olika former av meditation. Det är klart att föreningarnas sociala verksamhet och inställning till att till exempel aktivt delta i en antikrigsdemonstration med stor sannolikhet hade sett helt annorlunda om respondenterna befunnit sig i en annan kontext. Detta faktum framkommer också i studien, Ryding från *Dharmagruppen* förklarade följande när hon svarade på om hennes förening skulle kunna tänka sig medverka i till exempel en antikrigsrörelse, ”man måste [först] ta hänsyn till den aktuella situationen”. Kröhnert från *Wat Sanghabaramee* i Eslöv bekräftade också detta resonemang när han berättade att templen i Thailand faktiskt har ett stort socialt nätverk, men att det där inte kallas för *Engaged Buddhism*. Kröhnerts iakttagelse kan även styrkas av L. King kommentar om att sanghan i Sydostasien historiskt sätt har haft ett betydande inflytande för människor.⁵³ Att föreningarna såg den egna *sanghan* (munk- och nunnegemenskapen) som en socialverksamhet där man värnar om varandra framkom också av studien. En tydlig gemensam nämnare vad det gäller föreningarnas moraliska och etiska riktlinjer var de fem föreskrifterna. Det kan därför vara lämpligt att här redogöra för dessa för föreningarna viktiga etiska och moraliska riktlinjer. De fem föreskrifterna är alltså: avstå från att ta liv, avstå från att ta det som inte har givits, avstå från olämpligt beteende förbundet med sexuellt begär, avstå från att fara med osanning och avstå från användningen av droger (Jacobsen 2002: 102). När ämnena politik och religion diskuterades visade det sig att ingen av föreningarna hade någon politisk agenda. Sylwan från föreningen *Samtalspartner* konstaterade dock att nog ingen kan säga sig vara helt opolitisk, Sante Poromaa från det *Zenbuddhistiska Samfundet* sa att när man hjälper människor att bli mer fria och klara i sinnet så får detta säkert också politiska konsekvenser och Kjell Persson från Lunds Zen Center förklarade att de var politisk aktiva i sin undervisning eftersom det buddhistiska projektet handlar om att göra upp med lidandet. När Thich Quang Duc, munken som brände sig själv till döds kom på tal var föreningarna inte alls eniga huruvida munkens handling var berättigad eller inte enligt buddhistisk lära. Det framkom i studien att endast föreningar med *mahāyāna* bakgrund ansåg att Thich Quang Duc´s agerande var berättigat. En förklaring till denna överrepresentation är enligt min analys bodhisattvaidealet som är *mahāyāna* buddhismens helighetsideal. Minbao från det *Buddhistiska Samfundet Tao zen Sangha of bailin ChanSi* svarade just att det inte var

⁵³ Se 2.1 *Buddha och Engaged Buddhism* ”L. King”

frågan om ett personligt uppförande utan att Thich Quang Duc's agerande som en Bodhisattva, en upplyst. Vad får då en buddhist göra egentligen? En anonym respondent svarade att det inte finns någon gräns för vad en buddhist får göra, men att alla måste själva ta ansvar för sina handlingar. Något som framkom i samband denna frågeställning var att det fanns en skillnad hur olika föreningar faktiskt förhöll sig till etik och moral. Några föreningar förespråkade nämligen en *sinnelagsetik*⁵⁴, ”man kan aldrig bedöma en handling etiska vikt utifrån dess yttre manifestation, utan endast utifrån motivationen och sinnestillståndet hos den som utför handlingen”⁵⁵ medan andra respondenter istället förespråkade en *konsekvensetik*⁵⁶ och talade om ”karmiska konsekvenser”.⁵⁷ Resultatet av granskningen av källmaterialet *Dhammapada* och övriga studier kring ämnet *Engaged Buddhism* har i alla fall övertygat mig om att man kan motivera socialt engagerande buddhism med hjälp av Buddhas lära. Min egen slutsats är den att ”buddhism oavsett, | i sig själv|, är socialt engagerande” och även om nästan alla av respondenter i denna studie ansåg att religion och politik inte hör ihop, så är det enligt mig omöjligt att hålla isär religion och politik. Frågan som jag då ställer mig är; skall buddhister göra vad de kan för att hålla begreppen isär eller skall de försöka förena de båda? Jag själv är av den uppfattningen att jag tycker det är nödvändigt att skilja på stat och religion. Jag anser dock att det är viktigt att för alla människor stå upp mot orättvisor och ser själv inget hinder för att buddhister med icke-våldsmetoder tydligt skulle kunna ta avstånd och stå upp för mänskligheten på ett sådant vis som rörelsen *Engaged Buddhism* förespråkar. Likväl som Thich Nhat Hanh förklarade⁵⁸ att alla buddhister inte behöver bli sociala aktivister anser jag att alla buddhister inte heller behöver bli munkar och nunnor. Sociala aktivister, munkar och nunnor fyller alla viktiga funktioner för samhället och att de lever ett sådant liv som inspirerar både lekmän och icke-troende. Slutligen vill jag avsluta denna studie med ett tänkvärt citat från en av de deltagande respondenterna i studien, ”Jag menar inte att buddhister alltid vet vad de gör – de gör de sannerligen inte – men att den buddhism som lever sitt eget liv i akademiska avhandlingar och böcker ibland är okunnig och bärare av många missförstånd”.⁵⁹

⁵⁴ Etisk teori som hävdar att om en handling är rätt eller orätt avgörs främst av den handlandes sinnelag, dvs. av om handlingen utförts av god vilja (Ne.se *Sinnelagsetik* 2009)

⁵⁵ Se 4.6. *Vad får en buddhist får göra?* ”anonym respondent”

⁵⁶ Etisk teori som hävdar att det som avgör om en handling är rätt eller fel är dess konsekvenser (ne.se *Konsekvensetik* 2009)

⁵⁷ Se 4.6 *Vad får en buddhist får göra ?* ”Hall”

⁵⁸ Se 3. Begreppet Engaged Buddhism: ursprung, betydelse och ideologiska förankring

⁵⁹ Lindgren, *Molnens och månens sangha*

Referenser

- Denscombe., M. (2000) *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund studentlitteratur.
- Halberstam., D., Singal D., J. (2007) *The making of a quagmire: America and Vietnam during the Kennedy era*. United States. Rowman & Littlefiels Publishers, Inc.
- Jacobsen., K (2002). *Buddhismen*. Stockholm: Natur och Kultur
- Johansson., R (översättare) (2006). *Dhammapada*. Stockholm: Natur och Kultur
- King., S-B (2005). *Being Benevolence The Social Ethics of Engaged Buddhism*. Honolulu: University of Hawai’I Press.
- Keown., D., Prebish, C., Husted., W (1998). *Buddhism and Human Rights*. Cornwall: Curzon
- Moon., S (2004). *Not turning Away*. Boston-London: Shambhala
- Queen., C., Prebish., C., Keown., D (red.) (2003). *Action Dharma New Studies in Engaged Buddhism*. New York: Routledge
- Skog Margareta (red.) (2001). *Det religiösa Sverige. Gudstjänst- och andaktsliv under ett veckoslut kring millennieskiftet*. Örebro: Libris
- Wagiswara, W. D. C., Saunders., J (2009). *The Buddha's Way of Virtue: A Translation of the Dhammapada from the Pali Text (1912)*. USA: Kessinger Publishing Company

Internet

- About-tantra (2009). *Four Complete Purities of Tantra Practice*. Hämtad 20 december, 2009 från <http://www.about-tantra.org/four-complete-purities.php/>
- Bhikkhu., T (2009). *Angulimala Sutta: About Angulimala translated from the Pali by Thanissaro Bhikkhu*. Hämtad 19 december, 2009, från <http://www.accesstoinsight.org/tipitaka/mn/mn.086.than.html>
- Buckley., S. (2007) *Who are Burma's monks?* Hämtad 20 januari, 2010 från <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/7014173.stm>
- Buddhistische-gesellschaft (2009). *The broken Buddha- Critical Reflections on Theravada and a Plea for a New Buddhism*. Hämtad 20 december från <http://www.buddhistische-gesellschaft-berlin.de/downloads/brokenbuddhanew.pdf>

- Burmacampaign (2009). *The Burma Campaign UK*. Hämtad 20 december, 2009 från <http://www.burmacampaign.org.uk/mtvaction.html>
- Darmainstitutet (2009). *Meditation*. Hämtad 20 december, 2009 från <http://www.darmainstitutet.se/medita.html>
- Dhamma (2009). *Vesak*. Hämtad 20 december, 2009 från <http://www.dhamma.se/buddha/32.html>
- Dhamma (2009). *Vipassana-meditation*. Hämtad 20 december, 2009 från <http://www.se.dhamma.org/index.html>
- Ecodharma (2010). *Engaged Buddhism*. Hämtad 20 januari, 2010 från <http://www.ecodharma.com/our-influences-ideas/engaged-buddhism>
- Experiencefestival (2009). *Zazenkai*. Hämtad den 20 december, 2009 från <http://www.experiencefestival.com/a/Zazenkai/id/579350>
- Inebnetwork (2010). *About us*. Hämtad 20 januari från http://www.inebnetwork.org/web/index.php?option=com_content&task=view&id=46&Itemid=48
- Jizo-an (2009). *Zen Precepts*. Hämtad 20 december, 2009 från http://www.jizo-an.org/zen_precepts.htm
- L., King. (1994) *Engaged Buddhism: Past, Present, Future*. | ns 27 no 2 Aut 1994, p 14-29 | Hämtad från databas ATLA Religion 22 januari, 2010.
- Ne.se (2010) *Dhyana*. Hämtad 20 januari från <http://www.ne.se/dhyana>
- Ne.se (2009). *Konsekvensetik*. Hämtad 20 december, 2009 från <http://www.ne.se/konsekvensetik>
- Ne.se (2009). *Sinnelagsetik*. Hämtad 20 december, 2009 från <http://www.ne.se/sinnelagsetik>
- Ne.se (2009). *Zenmeditation*. Hämtad 20 december, 2009 från <http://www.ne.se/zenmeditation>
- Notablebiographies (2010). *Dith Pran*. Hämtad 20 januari, 2010 från <http://www.notablebiographies.com/Pe-Pu/Pran-Dith.html>
- Plumvillage, (2010). *Definition of Engaged Buddhism*. Hämtad 20 januari, 2010 från <http://www.plumvillage.org/dharma-talks/video/143-definition-of-engaged-buddhism.html>

Premasiri., P. D. (2002) *Buddhist Ethics, Moral Perfection and Modern Society*.
Hämtad den 20 januari 2010 från
<http://www.buddhanet.net/budsas/ebud/ebdha235.htm>

Royalasiaticsociety (2010). *Royal Asiatic Society of Sri Lanka – Society*. Hämtad
20 januari från <http://www.royalasiaticsociety.lk/about/>

Vbv (2009). *Metta bhavana*. Hämtad 20 december, 2009 från
<http://www.vbv.se/Meditation/metta-bhavana.html>

Zazen (2009). *Vad är Zen?* Hämtad 20 december, 2009 från
<http://www.zazen.se/zen.html>

GÖTEBORGS UNIVERSITET
LITTERATUR, IDÉHISTORIA OCH RELIGION

Enkät till buddhistiska verksamheter i Sverige.

Organisation/förening:	
Antal medlemmar kvinnor/män:	
Hemsida	
Ref. person: Ref. person tfn: Ref. person e-mail:	
Datum:	

Kryssa i denna ruta om ni önskar anonymitet och inte vill att er organisation/förening skall namnges i denna forskning.

Vänligen svara på var och en av nedanstående frågor, tack.

Observera att det är önskvärt att ni svarar så utförligt som möjligt och inte begränsar er till att endast skriva i nedanstående svarsfält.

1. Vänligen beskriv er huvudsakliga buddhistiska verksamhet.

2. Vad anser ni att er buddhistiska verksamhet har för religiösgrund. Förslagsvis: Theravāda, Mahāyāna eller Tantrism?

3. Finns det någon särskild buddhistisk text som ni ofta använder/hänvisar till?

4. Betonar er verksamhet några särskilda buddhistiska moraliska och etiska riktlinjer?

GÖTEBORGS UNIVERSITET
LITTERATUR, IDÉHISTORIA OCH RELIGION

5. Bedriver er verksamhet någon form av socialverksamhet? T.ex. insamling av pengar till fattiga. Om inte, vänligen motivera varför inte.

6. Följer er verksamhet någon politisk agenda? Om inte, vänligen motivera varför inte.

7. Skulle er verksamhet aktivt kunna medverka i t. ex. i en antikrigsrörelse? Om ja, vad går i så fall er gräns för vad en buddhist får göra? Den vietnamesiske munken Thich Quang Duc brände t.ex. sig själv till döds i protest mot Vietnamkriget.

8. Hur ställer sig er förening/organisation till följande citat av James E. Deitrick, doktorand i religion och socialetik vid University of Southern California, "*buddhist suffering is personal, not social*" ("buddhistiskt lidande är personligt, inte socialt)

9. Anser ni att socialt engagerad buddhism bör motiveras eller inte bland era medlemmar? Vänligen motivera ert svar.

10. Var begreppet "*Engaged Buddhism*" bekant för er verksamhet innan ni mottog denna enkät och i sådana fall till vilken utsträckning har begreppet används inom er verksamhet?

GÖTEBORGS UNIVERSITET
LITTERATUR, IDÉHISTORIA OCH RELIGION

Bilaga II

Survey of Buddhist activities in Sweden

Organization/ Association:	
Number of members women/men:	
Online webpage:	
Ref. person: Ref. person tel.: Ref. person e-mail:	
Date:	

Tick this box if you wish anonymity

Please answer each of the following questions, thanks. Note that it is desirable that you respond as thoroughly as possible and do not limit yourself to only answer in the following response fields.

1. Describe your organization's main Buddhist activities.

2. From which Buddhist basis have your organization's activities evolved. E.g. Theravâda, Mahayana, or Tantrism?

3. Are there any particular Buddhist texts that your organization frequently use or refer to?

4. Does your organization emphasize any particular moral and/or ethical guidelines within Buddhism?

GÖTEBORGS UNIVERSITET
LITTERATUR, IDÉHISTORIA OCH RELIGION

5. Is your organization involved in any social activities? E.g. collecting money for the poor. If not, please explain why not.

6. Does your organization follow any political agenda? If not, please explain why not.

7. Would your organization, for example, be able to actively participate in an anti-war movement? If yes, to what extent would your organization allow political active members in this area? For example, the Vietnamese monk Thich Quang Duc burned as himself to death in protest against the Vietnam War.

8. What is the opinion of your organization on the following quote by James E. Deitrick, University of Southern California, "Buddhist suffering is personal, not social."

9. Does your organization support members that practice socially *Engaged Buddhism*? Why?

10. Was the concept of "*Engaged Buddhism*" familiar to your organization before you received this letter and in that case, to which extent has the concept been used in your organization?

Bäste förening/organisation med buddhistisk anknytning,

Mitt namn är Stefan Lindh och jag genomför en forskning i samband med mitt teologiska examensarbete för kandidatexamen vid Göteborgs Universitet. I min forskning som fördjupar sig i *Engaged Buddhism*; som är en mer socialpolitisk form av buddhism, ligger det i mitt intresse att få inblick i svenska föreningar/organisationer som sysslar med buddhistisk verksamhet.

Min förhoppning är att denna forskning kommer att ge en god bild över hur buddhistisk verksamhet ser ut i Sverige och vilket förhållningssätt de svenska buddhistiska verksamheterna har till *Engaged Buddhism*.

Jag ber er vänligen att ifylla nedanstående enkät och sedan skicka svaret till stefan.lindh@dbgy.se alternativt per post till:

Stefan Lindh
Rullstensbacken 6
432 38 Varberg

Om ni inte önskar använda er av den bifogade enkäten, så går det också bra att svara på blankt dokument/blad.

Ert deltagande är givetvis helt frivilligt och ni har naturligtvis rätt att svara på enkäten anonymt, vilket innebär att er organisation/förening inte kommer att nämnas vid namn i mitt examensarbete. Alla som deltar i studien kommer att få en kopia av mitt examensarbete.

Eventuella frågor eller funderingar kan ställas i första hand till mig, Stefan Lindh. Ni når mig på: Telefon: 0709 609 751 alternativt e-post: stefan.lindh@dbgy.se

Handledare för studien är universitetslektor i religionsvetenskap Clemens Cavallin och han kan nås på 031-786 4120 (arbetet) alternativt e-post: clemens.cavallin@telia.com

Dear organizations associated with Buddhism,

My name is Stefan Lindh and I carry out a research study in the context of my theological thesis for a bachelor degree at the University of Gothenburg. In my study I have chosen to investigate the concept of *Engaged Buddhism*, which is a socio-political form of Buddhism. It is in my interest to get an insight into the Swedish organizations involved in Buddhist activities.

My ambition is that this study will provide a good picture of how the Buddhist organization activity looks like in Sweden and which approach these organizations take towards the concept of *Engaged Buddhism*.

Please, answer the following questionnaire and send the answers to stefan.lindh@dbgy.se alternatively by post to:

Stefan Lindh
Rullstensbacken 6
432 38 Varberg
Sweden

If you do not want you to use the attached questionnaire, feel free to write down your answers on a blank paper.

Your participation is, of course, completely voluntary and you are entitled to answer the questionnaire anonymously. All who participate in the study will receive a copy of my essay.

Any questions or concerns can be directed to me by phone or mail.
Phone: +46 709 609 751 or e-mail: stefan.lindh@dbgy.se

Supervisor of the study is Professor of Religious Studies Clemens Cavallin and he can be reached at +46 31-786 4120 (work) or e-mail: clemens.cavallin@telia.com